

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Zālāju apsaimniekotāju viedoklis par viņu zināšanām un to trūkumiem
un vēlme mācīties par bioloģiskās daudzveidības apsaimniekošanu

Marta Ancāne 1, Anda Mežgaile 2, Solvita Rūsiņa 1

1 Latvijas Universitāte

2 Vidzemes Augstskola

Faktori, kas nosaka zālāju apsaimniekotāju lēmumu pieņemšanu agrovides jomā (pēc Mills et al. 2016)

Lauksaimnieku zināšanas uzlabojas, taču tās joprojām nav pietiekamas optimālai apsaimniekošanai (Morris 2006; Birge et al. 2017).

Mills, J., Gaskell, P., Ingram, J., Dwyer, J., Reed, M. 2016. Engaging farmers in environmental management through a better understanding of behaviour. *Agriculture and Human Values*. 34, 283-299.

Morris, C. 2006. Negotiating the boundary between state-led and farmer approaches to knowing nature: An analysis of UK agri-environment schemes. *Geoforum*. 37 (1). 113-127.

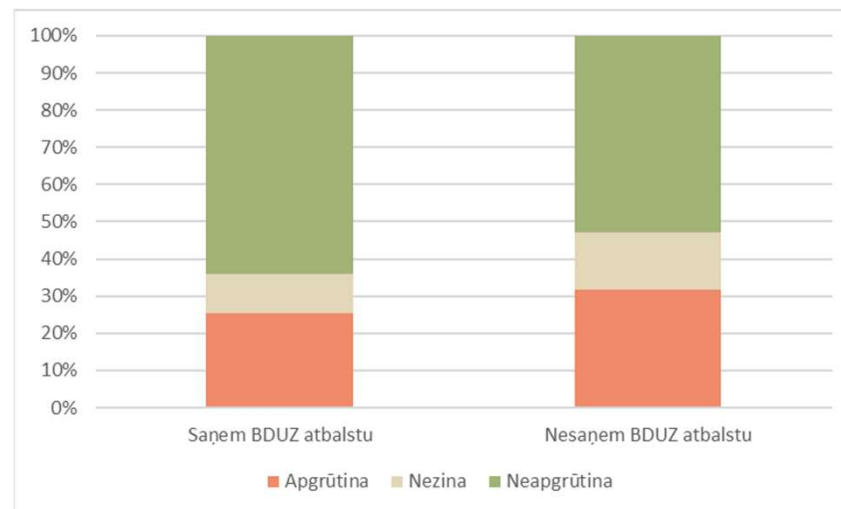
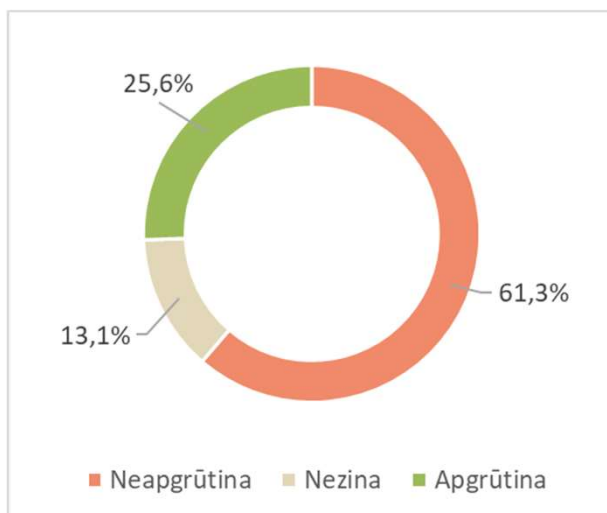
Birge, T. Toivonen, M., Kaljonen, M., Herzon, I. 2017. Probing the grounds: Developing a payment-by-results agri-environment scheme in Finland. *Land Use Policy*. 61. 302-315.

Pētījuma **mērķis** - noskaidrot zālāju apsaimniekotāju viedokli par apmācību programmu uzbūvi un saturu saistībā ar viņu prasmēm zālāju apsaimniekošanā.

2021. gadā LIFE projekta “LatViaNature” ietvaros (ViA+LLKC) zālāju īpašniekiem tika izplatīta aptauja (n=442).

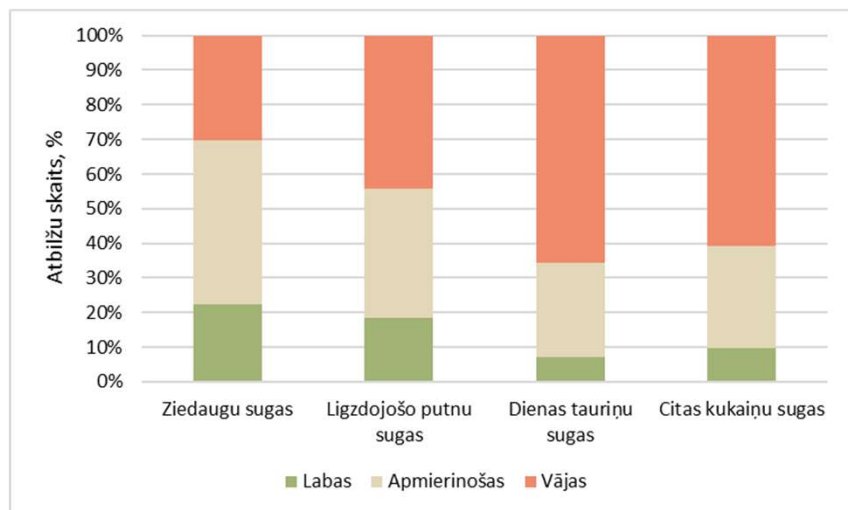
2020. gadā agrovides pasākuma “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos” (BDUZ) mācību kursa “Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopu vai sugu dzīvotņu apsaimniekošana” ietvaros tika veikta anketēšana (n=638).

Vai zināšanu trūkums apgrūtina respondentu iespējas uzturēt ilggadīgos zālājus?

ViA aptaujas rezultāti

Respondentu vērtējums par savām zināšanām par ilggadīgajos zālajos sastopamajām sugām

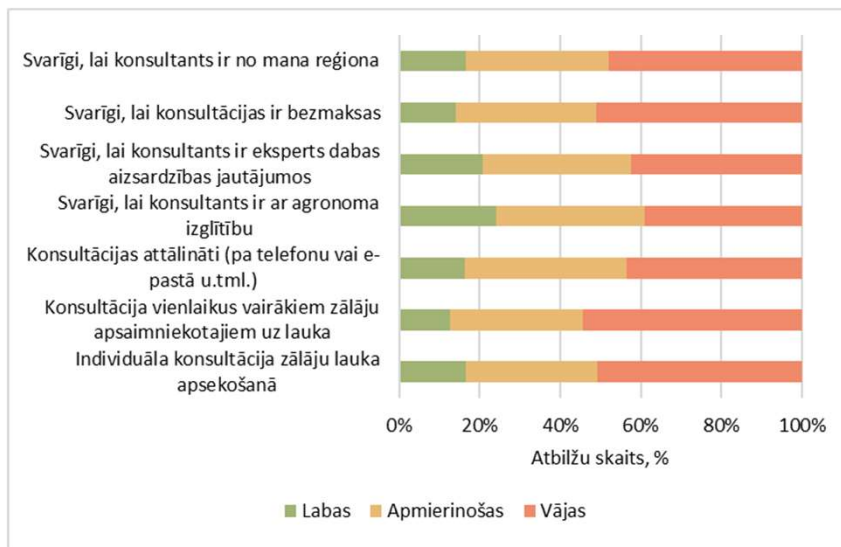
<i>Ilggadīgajos zālajos sastopamās sugas</i>	<i>Zināšanu novērtējums</i>	<i>Saņem BDUZ atbalsta maksājumu (%)</i>	<i>Nesaņem BDUZ atbalsta maksājumu (%)</i>	<i>Kopā (%)</i>
Ziedaugu sugas	Labas	44,4	55,6	100
	Apmierinošas	51,2	48,8	100
	Vājas	43,3	56,7	100
Ligzdojošo putnu sugas	Labas	48,8	51,2	100
	Apmierinošas	46,4	53,6	100
	Vājas	47,2	52,8	100
Dienas tauriņu sugas	Labas	40,6	59,4	100
	Apmierinošas	48,3	51,7	100
	Vājas	47,6	52,4	100
Citas kukaiņu sugas	Labas	41,9	58,1	100
	Apmierinošas	48,5	51,5	100
	Vājas	47,6	52,4	100

VIA aptaujas rezultāti

Atbalsts, kāds respondentiem būtu nepieciešams, lai turpinātu uzturēt ilggadīgos zālājus

Kopējais zināšanu sadalījums	Konsultatīvais atbalsts (atbilžu skaits %)	Izglītojošais atbalsts (atbilžu skaits %)
Labas zināšanas	14	14,9
Apmierinošas zināšanas	35,1	34,3
Vājas zināšanas	50,9	50,8

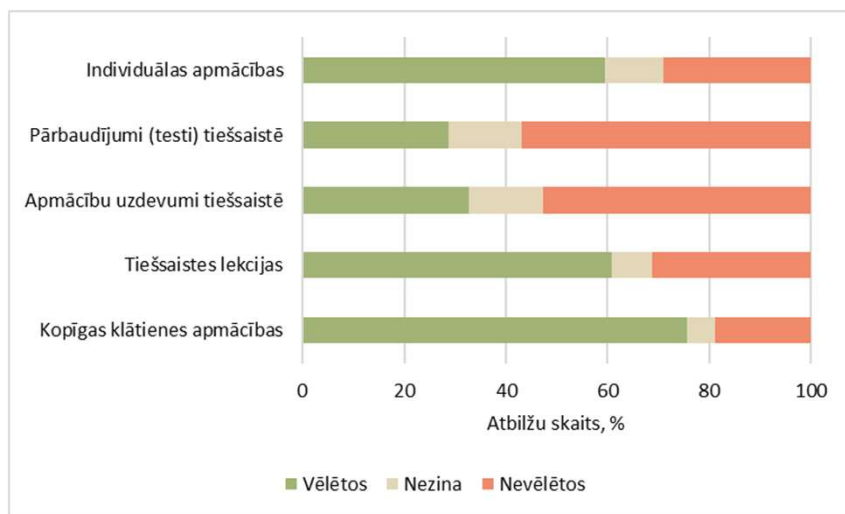
Respondentu vēlamās konsultāciju formas viņu zināšanu līmeņa sadalījumā

Arī Slovēnijā priekšroka ir individuālai apmācību pieejai (Šumrada et al. 2022)

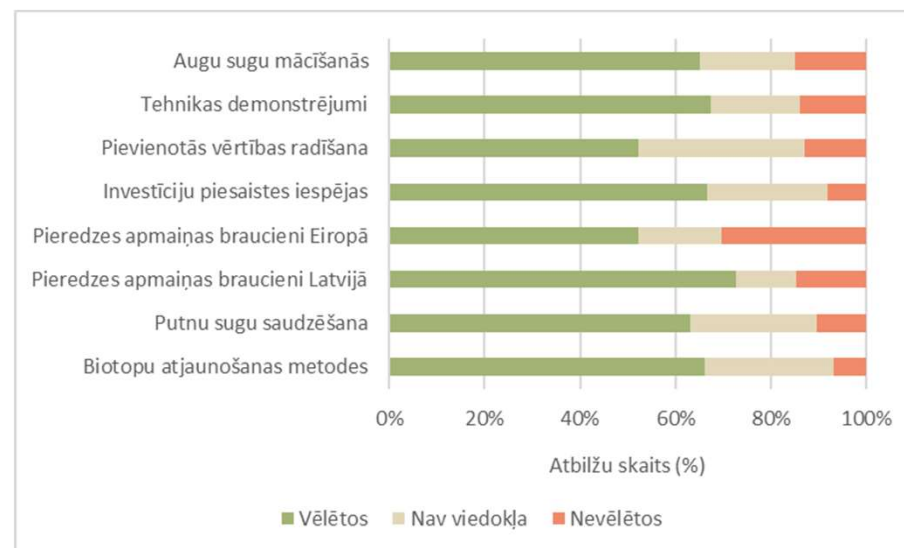
ViA aptaujas rezultāti

Mācību formas un respondentu vēlme tajās piedalīties, lai iegūtu zināšanas par zālāja dabas vērtībām un to apsaimniekošanu

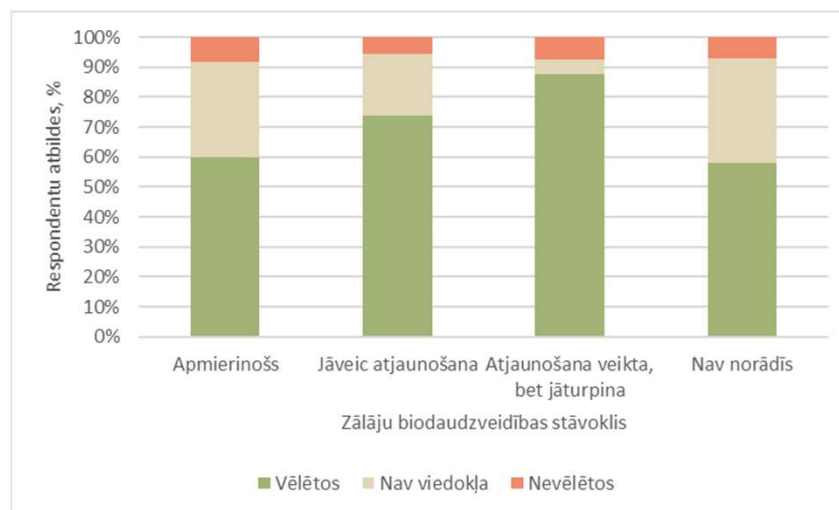
ViA aptaujas rezultāti

Jautājumi, kurus respondenti vēlētos apskatīt nākamā perioda BDUZ mācībās

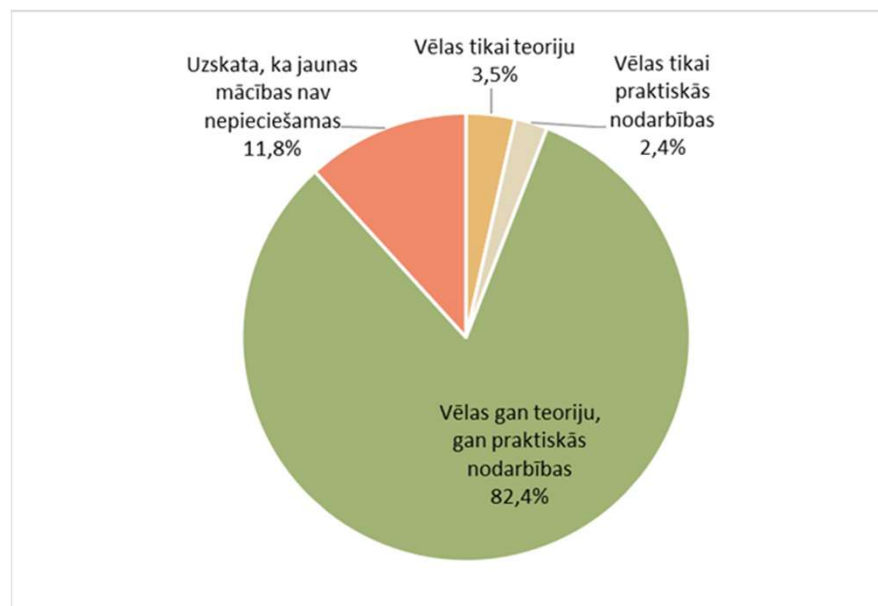

BDUZ aptaujas rezultāti

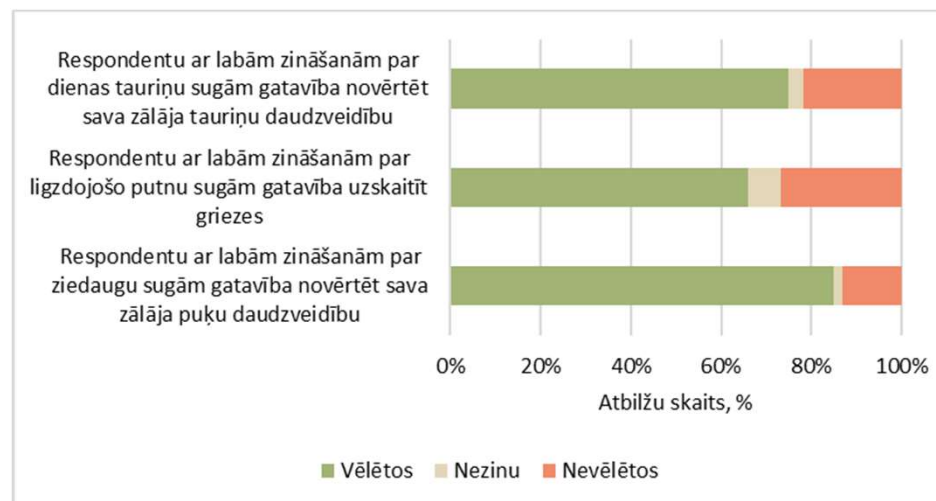
Respondentu vēlme mācīties par biotopu atjaunošanas metodēm saistībā ar viņu saimniecībā esošo zālāju biodaudzveidības stāvokļa novērtējumu

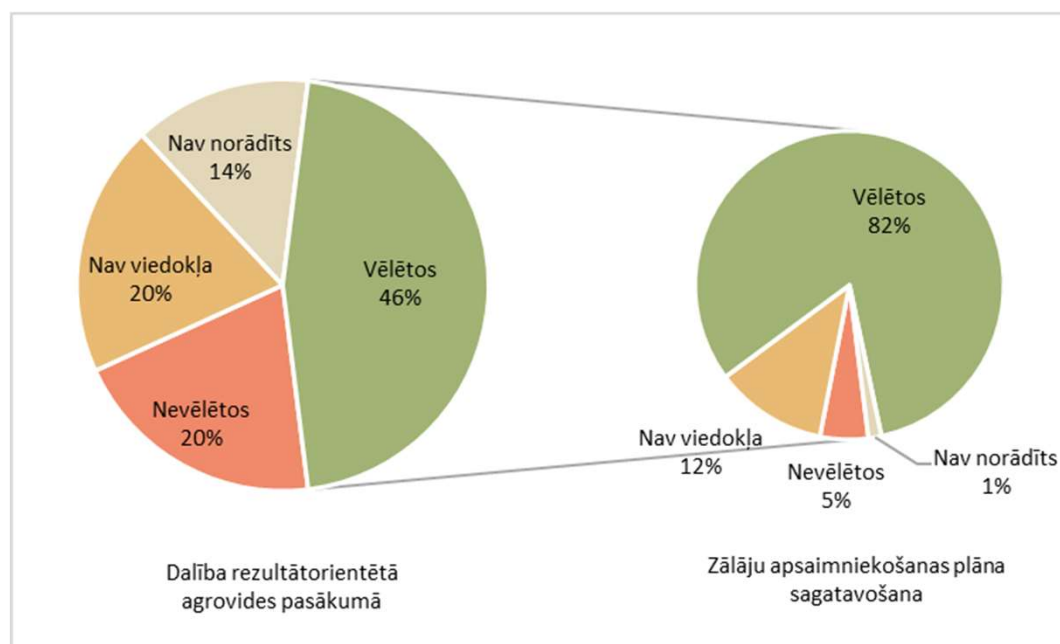
Respondentu, kuru zināšanas mācībās uzlabojās, vēlamās mācības nākamajā BDUZ periodā

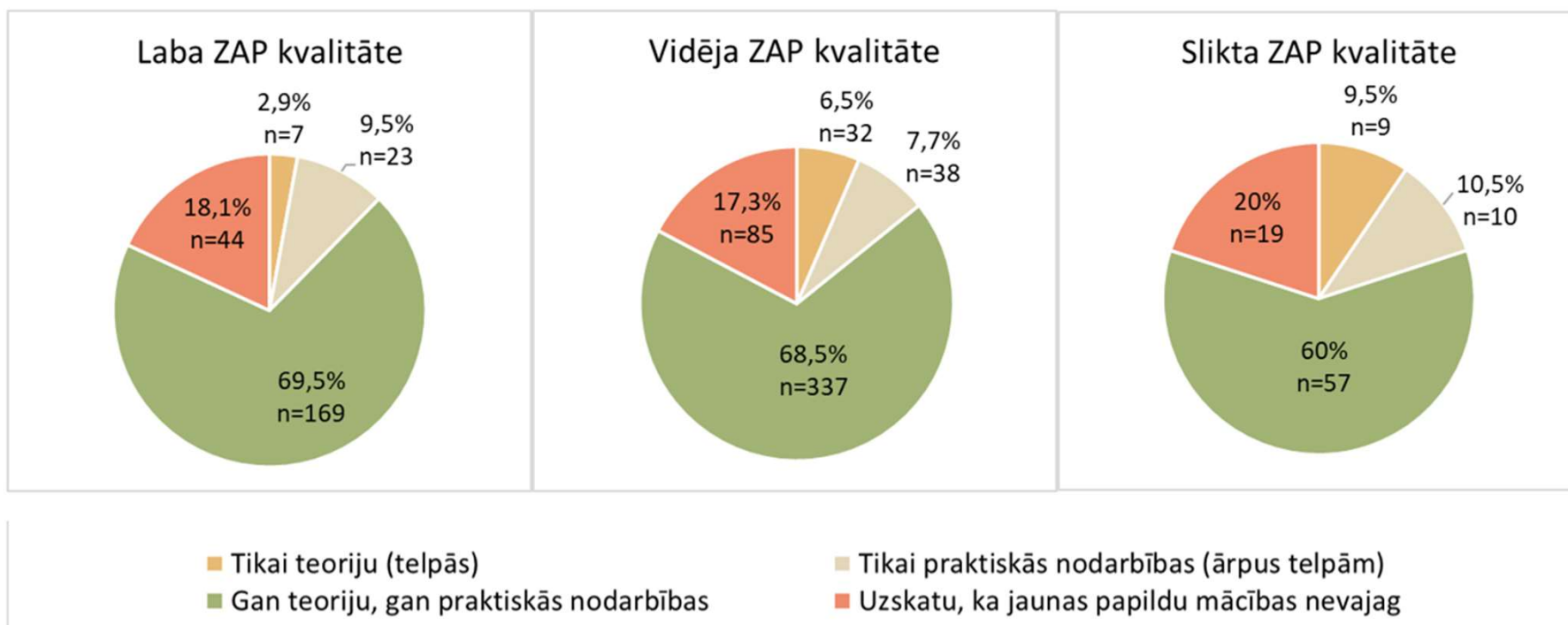
Respondentu ar labām zināšanām par ilggadīgajos zālajos sastopamajām sugām gatavība iesaistīties ilggadīgo zālāju aizsardzības atbalsta pasākumos

Respondentu, kuri vēlētos piedalīties rezultātorientētā BDUZ pasākumā, attieksme pret zālāju apsaimniekošanas plāna sagatavošanu

Respondentu vēlamie mācību veidi nākamajās BDUZ mācībās atkarībā no viņu sagatavoto ZAP kvalitātes

Paldies par uzmanību!